

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 125. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890597651152.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Den lykkelige Familie

Den lykkelige Familie blev trykt første gang i en engelsk oversættelse ved Charles B. Lohmeyer i *A Christmas Greeting to my English Friends*, der udkom december 1847 (se ovf. s. 120). På dansk forelå eventyret første gang i NE 5-48, der udkom 4.3.1848.

I Bemærkninger fortæller A, at han har fået materiale til eventyret fra herregården Glorup med dens store skræpper og vinbjergsnegle, samt at eventyret blev digtet under hans første ophold i London 1847 (9; jvf. BfA II 573). En mere præcis datering kan næppe gives, men i 126 *Dagbøger* 12.7.1847, London, hedder det: »tænkt paa et Eventyr, ved at huske paa Fornemheden hjemme, det kan kaldes: stort skal det være« (III 225f), hvilket H.Topsøe-Jensen tolker som kimen til eventyret i registret til *Dagbøger* (XII 29). I A-iana 2 rk. III 172 ser han den imidlertid i *Dagbøger* 21.7.1847, hvor bankieren J. Hambro »fortalte om Oste-Midden der sagde til den anden der spurgte da den saae ud af Vinduet og saae en Mark: det er Verden! og det er en Ko, det Dyr som æder der, derfor er Marken, og Pigen Malker Koen og gjør Ost af Mælken for at vi kunne have noget at leve af. Alt er til for vor Skyld« (III 232). Skønt ellers velbevandret i Holbergs forfatterskab har A tilsyneladende ikke vidst, at Hambros anekdote er et brudstykke af *Moralske Fabler*, 81. Fabel om Miderne (*Samlede Skrifter* XVIII.1942.82f).

Om eventyrets videre skæbne se ovf. u. *Det gamle Huus*.

156.8*De store, hvide Snegle*] vinbjergsneglen, *Helix pomatia*. - **11-12***Skræpperne*] tordenskræppen, *Petasites*. Troen på at skræppen var sået for vinbjergsneglens skyld var almindelig antaget, fordi skræppen, opr. en lægeplante, og vinbjergsneglen, der æder alle plantedele, men som ofte findes på samme sted som skræppen, iflg. traditionen indførtes af middelalderens munke. En anden tradition vil vide, at de spanske soldater i 1808 bragte vinbjergsneglen til Danmark og som føde herfor også skræppen (*Folk og Fauna* I.157; J.Lind: *Om Lægeplanter i danske Klosterhaver og Klosterbøger*. 1918.97).

157.33*aparte*] særligt. - **38-39***har han ... paa ham*] medens vinbjergsneglen holder til på jorden, sidder den alm. havesnegl ofte på urter og buske.

158.6*Sorte Snegle*] skovsneglen, *Arion ater*. - **17***de hvide Myg*] dansemyg, *Chironomidae*. - **27***Rare*] sjældne.